

*С.Ж.Асфендияров атындағы
Қазақ ұлттық медицина
университеті*

*Казахский национальный
медицинский университет
имени с.Д.Асфендиярова*

**ТАҚЫРЫБЫ: ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДАҒЫ
МЕНЕДЖМЕНТ**

Жоспары:

I. Кіріспе

Менеджмент дегеніміз не?

II. Негізгі бөлім

2. Менеджер деген кім?

3. Менеджменттің категориялары

4. Менеджменттің элементтері

5. Менеджменттің міндеттері

6. Менеджменттің принциптері

7. Организация

III. Қорытынды

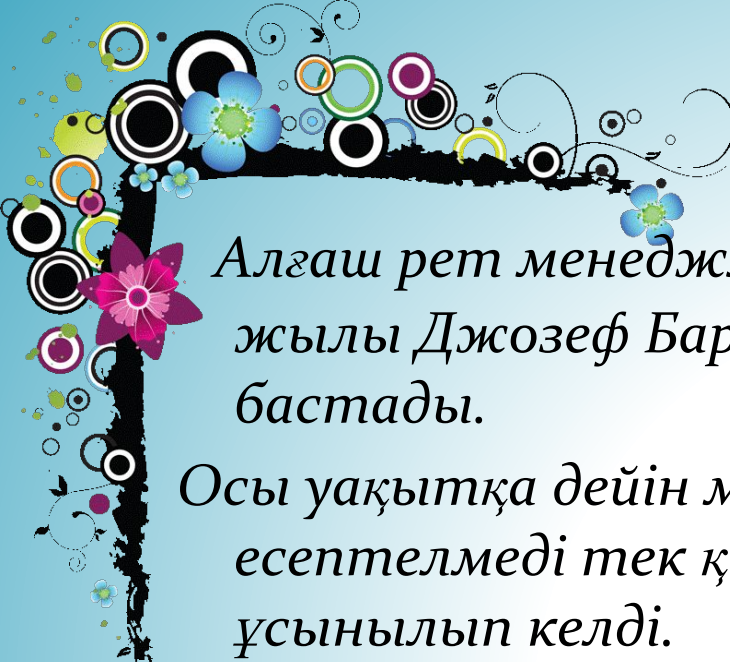
IV. Пайдаланған әдебиеттер

КІРІСПЕ

Менеджмент- (ағылшынша *manage* – басқару, меңгеру, ұйымдастыру) – ұйымда немесе кәсіпорында жұмыс істейтін адамдардың еңбегін басқара отырып, алға қойған мақсатқа жетуді ұйымдастыра білу, әлеуметтік, оның ішінде білім беру үрдістерін басқару принциптері, әдістері, құралдары мен нысандарының жиынтығы.

“Менеджмент” ұғымының мәні мен мазмұны “басқару” түсінігіне ұқсас. Сонымен қатар менеджмент жоспарлау, ұйымдастыру, үйлестіру, бақылау, ынталандыру сияқты қызметтерді атқарады.

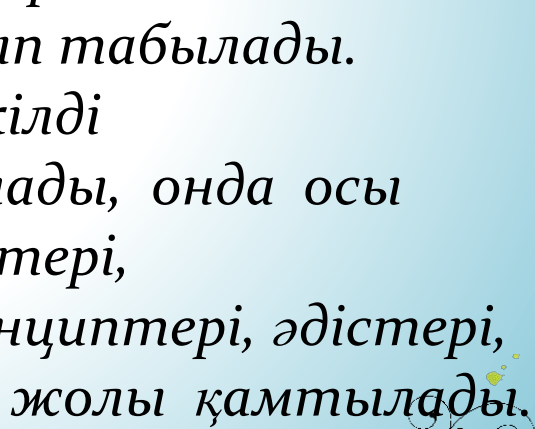

Алғаш рет менеджментті оқулық пәні ретінде 1831 жылы Джозеф Барто АҚШ-тың колледжінде бере бастады.

Осы уақытқа дейін менеджмент дара ғылым ретінде есептелмеді тек қана “ ғылыми менеджмент” деп ұсынылып келді.

*Менеджменттің ғылым ретінде айналысатын пәні басқару үрдісіндегі адамдардың арасындағы қалыптасатын қатынастар болып табылады. Сондықтан да басқа ғылымдар секілді **менеджменттің** де теориясы болады, онда осы пәнге тән қасиеттері мен міндеттері, категориялары, элементтері, принциптері, әдістері, функциялары және өзінің ізденіс жолы қамтылады.*

- Категориялары
- 2.Басқару субъектісі
- 1.Басқару объектісі

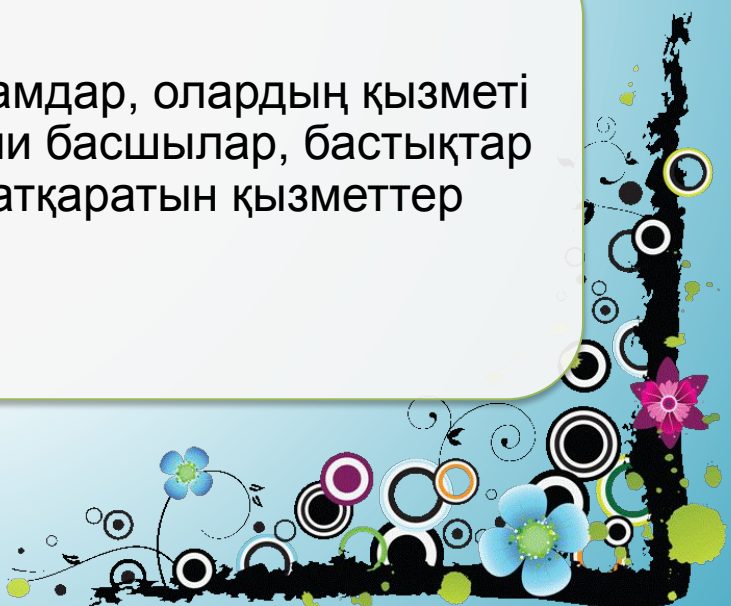

1

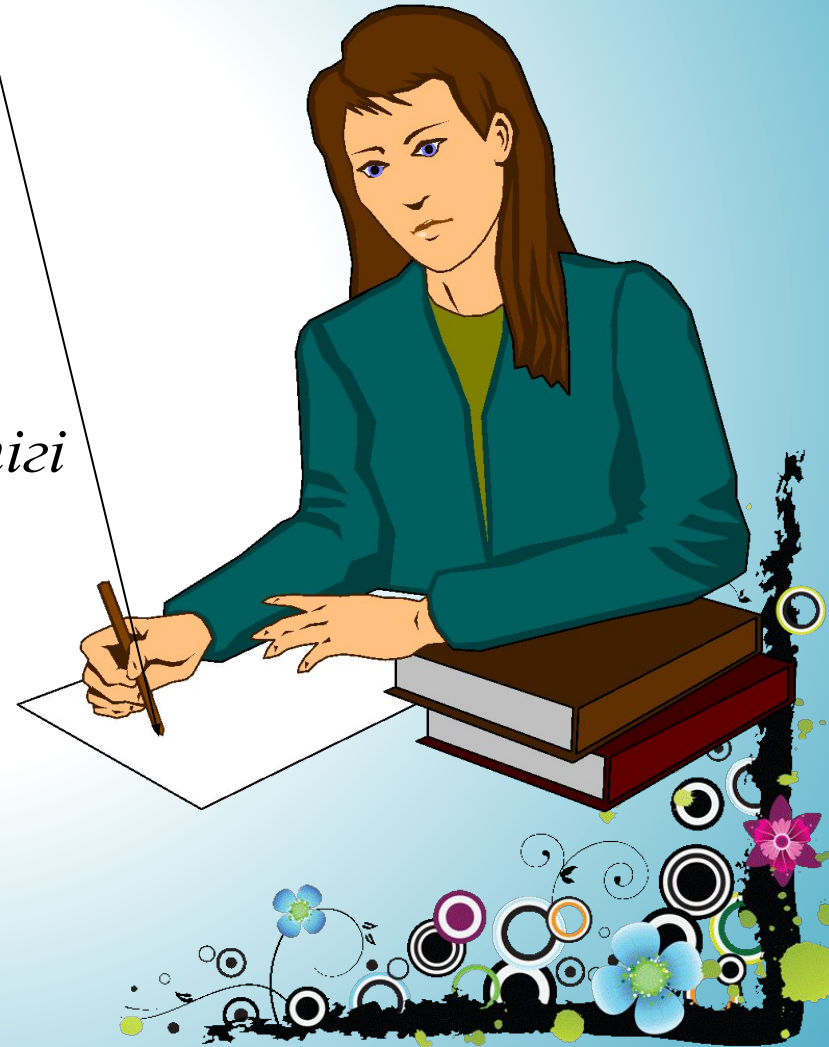
- Басқару объекті - бұл нені басқарып отырғанымыз, яғни өндіріс ресурстары. Ал ресурстарға белгіленген мақсат бойынша тағайындалған және басқару субъектінің ұйғарымымен қойылған кадрлар, немесе қандай да бір шаруашылық және экономикалық объекттер.

2

- Басқару субъекті - бұл адамдар, олардың қызметі мен міндетіне басқару, яғни басшылар, бастықтар мен ұйымдастырушылар атқаратын қызметтер кіреді.
-

Менеджер дегеніміз кім?

Өндірісті жүргізу және қызмет көрсету саласындағы ұйымдастыру және басқару жөніндегі шаруашылық дербестігі бар іскер адам, өз ісін егжей - тегжейлі білетін мамандандырылған басшы.

МЕДИЦИНАЛЫҚ МЕКЕМЕДЕГІ МЕНЕДЖЕРІНЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР:

*Мекемені басқару аймағындағы
қазіргі заманға сай білімдердің
болуы*

*Қазіргі ақпараттық технология
және медициналық қызметті
көрсету сұрақтарында
компетентті болу*

- Конкуренттердің әрекетін
анықтап және талдай алу*
- Мекеме әрекетін тиімді ете алу*

Менеджмент 6 негізгі шаралардан тұрады:

- *Мақсатты және міндетті белгілеу*
- *Мақсатқа жету әдістерін анықтау*
- *Кадрларды оқыту және дайындау*
- *Басқарушылық шешімдерді іске асыру*
- *Шешімнің орындалуын тексеру*
- *Басқарушылық іс-әрекетті түзету*

Менеджменттің элементтері

- 1. Мақсаты** – денсаулық сақтау жүйесінің немесе медициналық мекемелердің тактикалық және стратегиялық міндеттерінің кепілді орындалуынан, ұжымдар мен жетекшілердің іс-әрекетінен күтілетін нәтижелер.
- 2. Адам қорлары** – жетекшілер мен орындаушылар және олардың қойылған мақсатқа жетуді жүзеге асырудағы дайындығы мен жетістігінің, интелектуалды потенциялының, дағдыларының, игеруінің, білімінің жиынтығы.

3. Материалдық қорлар – қаржылық мүмкіндіктер.

4. Медициналық-технологиялық қорлар – медициналық мекемелердегі мамандардың инновациялық, клиникалық, басқарушылық мүмкіндіктері.

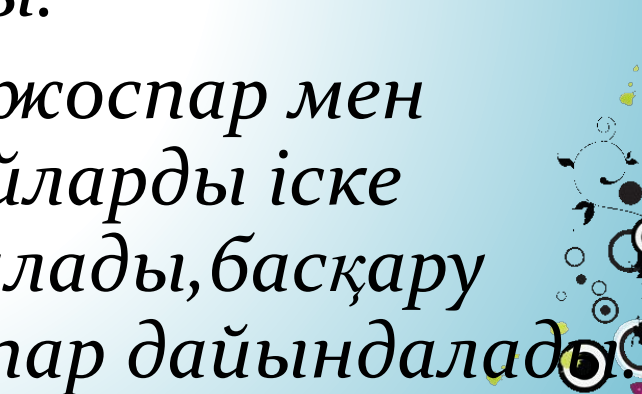
5. Тиімді пайдалану – денсаулық сақтау жүйесіне немесе медициналық мекемелерге максималды пайдалы медициналық-технологиялық және материалдық, адами қорларды пайдалану.

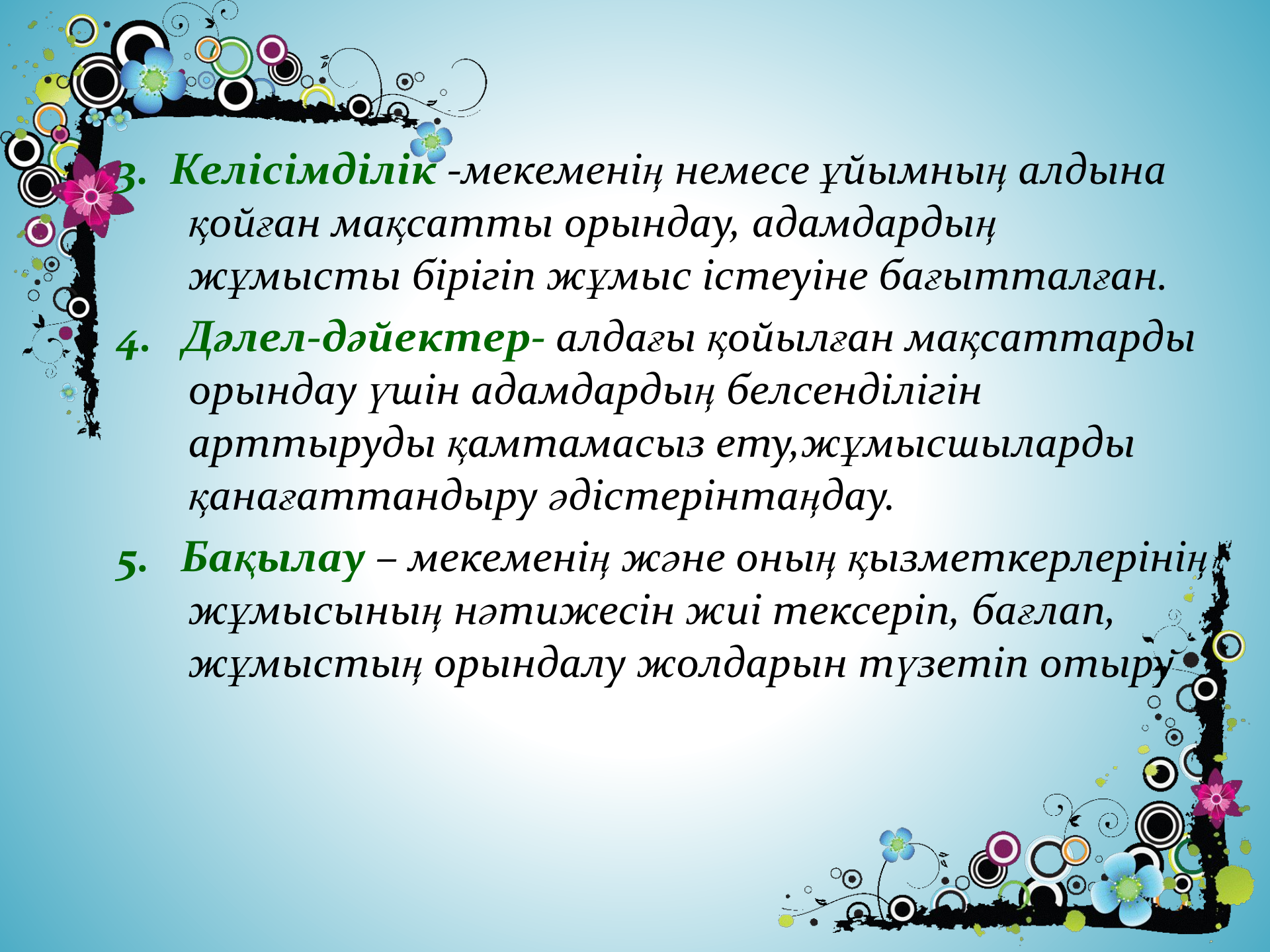

МЕНЕДЖМЕНТТИҢ МІНДЕТТЕРІ

- 1. Жоспарлау** – менеджменттің бастапқы міндеті болып табылады. Басқарушы немесе іскер адам мекеменің жұмысын жан-жақты талдау арқылы алдағы қойылған мақсатпен жұмыс жоспарын және ережелерін жасайды.
  - 2. Ұйымдастырушылық** - жоспар мен ережелерде белгіленген ойларды іске асыру. Ол үшін ұйым құралады, басқару жүйесі, қажетті құжаттар дайындалады.
-

-
3. **Келісімділік** - мекеменің немесе ұйымның алдына қойған мақсатты орындау, адамдардың жұмысты бірігіп жұмыс істеуіне бағытталған.
4. **Дәлел-дәйектер** - алдағы қойылған мақсаттарды орындау үшін адамдардың белсенділігін арттыруды қамтамасыз ету, жұмысшыларды қанағаттандыру әдістерін таңдау.
5. **Бақылау** – мекеменің және оның қызметкерлерінің жұмысының нәтижесін жиі тексеріп, бағлап, жұмыстың орындалу жолдарын түзетіп отыру.

МЕНЕДЖМЕНТТІҢ ПРИНЦИПТЕРІ

Жеке және жалпы болып екіге бөлінеді.

- *Басқарудың **жалпы принциптері** әмбебап сипатта болатындығымен және басқарудың барлық сферасы мен халық шаруашылығының барлық салаларына ықпалын тигізетіндігімен сипатталады.*
- *Басқарудың **жеке принциптеріне** мақсаттылық, жоспарлылық, құзыреттілік, тәртіптілік, ынталандыру жатады.*

Организация - бір мақсатқа қол жеткізуді ұстанған адамдар тобының жиынтығы.

- Ұйымның мақсаты - ұйымның болуының жалғыз мақсаты, бұл соңғы жағдай, яғни қорытынды баға..

Организацияның мақсатына қойылатын талаптар:

- 1. Нақты бір ұйымның мүмкіншілігімен салыстыру керек;
  - 2. Нақты және шектеулі болу керек;
  - 3. Қарсылықты болмауы керек;
  - 4. Белгілі бір уақыттық кезеңге байланыстырылуы және қоғамға сай құрылуы ;
  - 5. Ұйымның жүйесі мен құндылықтарына сай болуы керек;
  - 6. Жаңа мүмкіндіктер мен сұраныстарға басқарманың мүмкіндіктері болуы керек.
-

Денсаулық сақтаудағы организациялардың мақсаттарының бағыттары:

- Науқастармен жұмыс жасау;*
  - Серіктестермен жұмыс жасау;*
  - Қызмет көрсету нарығындағы жағдай;*
  - Қаржылық ресурстар;*
  - Ұйымның мықтылығы;*
  - Адами ресурстар;*
  - Ұйымдағы және басқалардағы өзгерістер;*
  - Серіктестердің қажеттілігін қанағаттандыру;*
  - Қоғамға көмек көрсету.*
-

- *Организация тапсырмалары- белгілі бір уақытта ертерек әдіспен қолданылған, белгілі бір жұмыс кепілі.*
- *Организация тапсырмалары 3 топқа бөлінеді:*
  - *1. Адамдармен, заттармен жұмыс жасау;*
  - *2. Ақпаратпен жұмыс жасау;*
  - *3. Энергиямен жұмс жасау.*

*Қорыта келгенде
менеджмент
басқару үрдісінде
адамдардың өзара
қатынасын
зерттейтін
басқарудың
маңызды бөлігі
болып табылады.*

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Бизғалиева Р. ,Исмаилов Ш.

“Әлеуметтік медицина және денсаулық сақтауды басқару” Алматы “Ғылым” баспа орталығы, 2001 жыл

- 2. yandex.kz
  - 3. Google.kz
-

Тыңдағандарыңызға рахмет!

